

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Piotr Hofmański

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

w sprawie **R. D.**,
oskarżonego z art. 212 § 1 kk,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 13 maja 2014 r.,
inicjatywy Sądu Rejonowego w K.,
z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. akt VIII K [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu
na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 kpk - *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
odmówić przekazania sprawy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. akt VIII K [...], Sąd Rejonowy w K. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy R. D. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wystąpienia wskazano, że za przekazaniem sprawy przemawiają „powiązania zawodowe” oskarżycielki prywatnej i jej syna z Sądem Rejonowym w K.. Tym samym, zdaniem tego Sądu, argumenty zgłaszane przez oskarżonego – byłego męża oskarżycielki prywatnej, związane z brakiem obiektywizmu sądu właściwego do rozpoznania

sprawy są częściowo zasadne, co dodatkowo przemawia za przekazaniem przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wystąpienie Sądu Rejonowego nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że niniejsza sprawa ponownie znalazła się w kognicji Sądu Rejonowego w K., albowiem Sąd ten wyrokował już w tej sprawie, przy czym w trakcie prowadzonego wówczas postępowania pierwszoinstancyjnego nie stwierdzono przesłanek przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, pomimo że fakty przytoczone w obecnym wystąpieniu już wtedy miały miejsce. Po uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego i przekazaniu sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, wskazane w wystąpieniu okoliczności nadal nie podlegały ocenie na płaszczyźnie art. 37 k.p.k. Uruchomione natomiast zostały procedury przewidziane w art. 41 § 1 i art. 42 § 1 i 4 k.p.k., przy czym złożony w tym trybie wniosek przez sędziego referenta nie został uwzględniony. Obecnie Sąd Rejonowy powołując w zasadzie tożsame okoliczności, jak we wniosku o wyłączenie sędziego referenta od rozpoznania sprawy, uznał, że zasadne jest jednak wystąpienie z inicjatywą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k.

Rozumowania takiego nie sposób zaakceptować. Przepis art. 37 k.p.k., przewidujący korzystanie z właściwości delegacyjnej, ma na celu eliminowanie sytuacji zagrażających dobru wymiaru sprawiedliwości, a więc takich, które wiążą się z powstaniem racjonalnych zastrzeżeń co do obiektywizmu i bezstronności orzekającego w sprawie organu wymiaru sprawiedliwości, nie zaś poszczególnych sędziów, co do których rozważano okoliczności wyłączenia na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. Podkreślić ponadto należy, że przekazanie sprawy innemu równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Jest to kryterium podstawowe, zaś przepis art. 37 k.p.k.

nie może podlegać wykładni rozszerzającej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2013 r., IV KO 90/13, LEX nr 1396790).

W realiach niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, że wskazywane w wystąpieniu okoliczności mogą prowadzić do takiego właśnie wniosku. Fakt, że oskarżycielka prywatna jest prokuratorem wykonującym swe obowiązki w okręgu [...], w tym między innymi na terenie działania sądu właściwego, nie może być oceniony jako stwarzający rzeczywiste zagrożenie dla obiektywizmu, niezależności i niezawisłości orzeczniczej sądu właściwego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie prezentowane jest bowiem stanowisko, że nie stanowi uzasadnienia skorzystania z instytucji z art. 37 k.p.k. okoliczność, iż pokrzywdzonym w procesie karnym jest osoba znana sędziom Sądu właściwego do rozpoznania sprawy wyłącznie z racji kontaktów o charakterze zawodowym (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., IV KO 106/13, LEX nr 1438587).

Argumentu przemawiającego za przekazaniem sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu nie może stanowić również okoliczność związana z wykonywaniem – w bliżej nieokreślonym okresie – pracy na stanowisku asystenta sędziego w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy przez syna oskarżycielki prywatnej. Abstrahując od – jak się wydaje - całkowicie dowolnych „przypuszczeń” występującego Sądu w zakresie okoliczności zatrudnienia na ww. stanowisku P. P. zaznaczyć należy, że "powiązanie" syna pokrzywdzonej z sądem miało charakter wyłącznie urzędowy, a w żaden sposób nie wykazano, aby ten związek miał się stać powodem wyrażanych ocen co do braku bezstronności właściwego do rozpoznania tej sprawy sądu. Z kolei kwestia relacji pozazawodowych sędziego referenta z P. P. została już rozstrzygnięta w postanowieniu Sądu Rejonowego w K. z dnia 10 lutego 2014 roku, sygn. akt VIII K [...], mocą którego nie uwzględniono wniosku SSR D. H. o wyłączenie od rozpoznania sprawy.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując żadnych podstaw do uznania, że dobro wymiaru sprawiedliwości może być w jakimkolwiek stopniu zagrożone w przypadku prowadzenia sprawy przez Sąd Rejonowy [...] w K., Sąd Najwyższy odmówił przekazania tej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.